

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

СИЛАБУС

навчальної дисципліни Дитяча література

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Рівень вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійні програми: «Початкова освіта та мова та література (англійська)», «Початкова освіта та інформатика», «Початкова освіта та психологія»

Статус: нормативна (цикл професійної підготовки) ОК7

Структурні підрозділи (факультети, ННІ, кафедри), відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни:

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології, кафедра теорії і методики початкової освіти

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Вид семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				робота студента	робота студента		
			Європейські кредити	Години	Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	I	I	3	90	44	22	-	22		46	-	+
Заочна	I	I	3	90	10	4	-	4		80	-	+

Глухів – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дитяча література – складник блоку професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Вивчення цього освітнього компонента передбачає засвоєння змісту дитячої літератури (читання/слухання, усвідомлення, аналіз літературних текстів); формування в студентів фахових компетентностей, підготовка конкурентоспроможних вчителів початкових класів – відповідно до Державного стандарту початкової освіти, вимог Нової української школи.

Навчальна дисципліна «Дитяча література» спрямована на: формування у майбутніх вчителів початкових класів знань щодо літературного процесу, проблематики творів для дітей, їхніх художніх особливостей та виховного значення, здатності використовувати здобуті знання у професійній діяльності; сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього вчителя в сучасному світі; формування і утвердження гуманістичного світогляду особистості майбутнього педагога, громадянина України, розуміння ним національних і загальнолюдських цінностей.

Основними завданнями викладання дисципліни «Дитяча література» є:

- виховання мотивації в майбутніх педагогів до використання творів художньої літератури у процесі організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;
- ознайомлення студентів з історією розвитку дитячої літератури від часу її зародження до сучасності;
- розширення уявлення студентів про місце і значення дитячої літератури в розвитку, вихованні та навчанні особистості дитини;
- розширення й поглиблення в студентів знань теоретико-літературних понять, необхідних для цілісного аналізу творів дитячої літератури;
- розвиток у них умінь і навичок здійснювати ідейно-художній аналіз творів дитячої літератури, визначення їх науково-педагогічної основи та значення для виховання дітей;
- удосконалення навичок виразного читання творів різних жанрів;
- формування вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі; застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності вчителя початкових класів; здатності до рефлексії, самоконтролю, вдосконалення та самовдосконалення.

Навчальна дисципліна сприятиме формуванню в бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта таких компетентностей і програмних результатів навчання, передбачених відповідними нормативними документами:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ФК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

ФК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-2. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПРН-4. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

Політика курсу

Організаційні питання :

З огляду на внесення Глухівської територіальної громади до переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій, проведення лекційних, практичних занять здійснюватиметься за допомогою сервісів Zoom (платформа для проведення відеоконференцій, онлайнзанять, онлайнконсультацій (<https://zoom.us/>), Google (meet.google.com) із відображенням покликань в ел. розкладі;

- в асинхронному режимі – у Google Classroom.

Для студентів, які не мають змоги систематично виходити на зв'язок, буде забезпечено освітню комунікацію через Viber, Telegram, WhatsApp:

Зенченко Тетяна Федорівна, т. +380665768972, tatianazenchenko@ukr.net.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ

№ з/п	Тема	Кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійн у роботу студентів (СРС)
		лекції	практичн і	
1	Дитяча література як складник художньої літератури	2/0	2/0	7/8
2	Фольклор у контексті національної культури	2/0	2/0	7/10
3	Українська дитяча література у контексті ХІХ століття. Творчість Тараса Шевченка, Леоніда Глібова, Олени Пчілки та Лесі Українки для дітей	2/2	2/0	5/5
4	Українська дитяча література кінця ХІХ – початку ХХ ст. Творчість Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Бориса Грінченка, Степана Васильченка для дітей	2/0	2/2	6/7
5	Українська література для дітей ХХ ст. Творчість Марійки Підгірянки, Наталі Забіли, Оксани Іваненко, Марії Познанської, Миколи Трублаїні для дітей	2/2	2/0	6/7
6	Українська дитяча література другої половини ХХ століття. Творчість Платона Воронька, Грицька Бойка, Катерини Перелісної, Романа Завадовича для дітей	2/0	2/0	5/8
7	Українська література для дітей другої половини – кінця ХХ ст. Творчість Василя Симоненка, Дмитра Павличка, Ліни Костенко для дітей	2/0	2/0	5/8
8	Українська література для дітей другої половини – кінця ХХ ст. Творчість Всеволода Нестайка, Степана Жупанина, Миколи Сингаївського для дітей	2/0	2/0	5/6
9	Сучасна дитяча література. Творчість Ігоря Січовика, Зірки Мензатюк, Івана Андрусика, Лесі Ворониної для дітей	2/0	2/0	6/7
10	Література для дітей письменників Сумщини.	2/0	2/0	6/8
11	Зарубіжна література в дитячому читанні	2/0	2/0	6/8
Разом		22/4	22/4	46/82

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття «література», «дитяча література», «література для дітей», «література про дітей».
2. Функції дитячої літератури.
3. Специфіка дитячої літератури.
4. Класифікація дитячої літератури.
5. Основи теорії літератури (тема, ідея, сюжет, композиція, образна система тощо).
6. Поняття про дитячий фольклор, специфіку його творення.
7. Класифікація дитячого фольклору.
8. Малі фольклорні жанри (загадки, прислів'я, приказки, скоромовки та ін.).
9. Українські народні казки: визначення, класифікація, жанрові особливості.
10. Міф у дитячому читанні.
11. Сучасний дитячий фольклор.
12. Використання фольклорних творів у роботі з учнями початкових класів.
13. Творчість Тараса Шевченка. Погляди великого українського поета на освіту й виховання молодого покоління. «Букварь Южнорусский». Використання в ньому творів усної народної поезії. Твори Тараса Шевченка в дитячому читанні.
14. Участь Леоніда Глібова у створенні дитячої літератури. Тісний зв'язок його творчості з педагогічною діяльністю. Різноманітність жанрів (байки для дітей, віршовані казки, загадки й відгадки, ліричні поезії, пісні).
15. Виховне та освітнє значення творів Т. Шевченка та Л. Глібова для дітей.
16. Життєвий і творчий шлях Олени Пчілки. Внесок письменниці у розвиток дитячої літератури. Жанрова різноманітність творів.
17. Леся Українка. Поезія «Як дитиною, бувало...» «Мамо, іде вже зима», «Вишеньки», «Літо краснеє минуло», «На зеленому горбочку». Чарівність, мелодійність «Колискової» («Місяць яснеєнький») поетеси.
18. Виховне та освітнє значення творів Олени Пчілки та Лесі Українки для дітей молодшого шкільного віку.
19. Іван Франко – теоретик і критик дитячої літератури (статті «Женщина-мати», «Байка про байку» передмова до збірки казок «Коли ще звірі говорили»). Педагогічні погляди письменника.
20. Зв'язок творчості М. Коцюбинського для дітей з його педагогічним досвідом. Ранні оповідання письменника, присвячені селянським дітям «Харитя», «Ялинка». Цікавий, напружений сюжет. Роль пейзажів у творах. Майстерність психологічного розкриття образів.
21. Життєвий і творчий шлях Бориса Грінченка. Педагогічна діяльність Б. Грінченка.
22. Життєвий і творчий шлях Степана Васильченка. Зв'язок С. Васильченка з Глухівщиною.
23. Дитячі характери у психологічних етюдах письменника «Дош», «Дома», «Волошки», «Петруня», оповіданнях «Роман», «Увечері», «Свекор», «Басурмен», «Мужицький ангел», «Кам'яне царство», «Неслухняний глечик», «Мандрівка з чумаками».
24. Освітнє та виховне значення творів Бориса Грінченка, Степана Васильченка.
25. Життєвий і творчий шлях Марійки Підгірянки. Зв'язок педагогічної діяльності з літературною. Жанрова різноманітність творів письменниці для найменших читачів.
26. Тематичне розмаїття творів поетеси для наймолодших читачів («Їде віз з гори в долину», «Мій дідусь старенький», «Моя мама», «Де нам наймиліше»).
27. Збірки Марійки Підгірянки «Безконечні казочки», «Грай, бджілко», «Ростіть великі», «Учись, маленький!». Зв'язок із фольклором, щедre використання народних традицій. Загадки поетеси для дітей. Значення їх у розвитку підростаючої особистості.
28. Життєвий і творчий шлях Н. Забіли. Жанрова різноманітність творів письменниці. Висока майстерність у побудові сюжетів, створенні дитячих характерів.
29. Поетичні твори Н. Забіли для наймолодших читачів «Ладки, ладоньки, ладусі», «Ой чуку, чуки», «Курочка», «Кульбаба», «Пісенька», «Сорока-білобока».
30. Тема раннього дитинства в творчості Н. Забіли («Про дівчинку Маринку», «Катруся велика», «Катруся і Павлусь», «Ми із братиком», «Про дівчинку, яка нічого не їла», «Марина Дмитрівна», «Скільки нас?», «Мамине свято», «У космосі», «Барвінок», «Гусінь»). Розуміння письменницею дитячої душі.
31. Цикли творів Н. Забіли «Навесні та влітку», «Восени та взимку», «Проліски», «Прогулянка до лісу», «Дванадцять місяців», «Казки лісової кринички». Майстерність письменниці в змалюванні краси і багатств природи. Пізнавальне та естетичне значення віршів про природу.

32. Тема дитинства у творчості Н. Забіли (збірка «Ясочина книжка»: «І в Ясочки є грядка», «Ластівки», «Олівець-малювець», «Ясоччин садок», «Ведмедикова хата» тощо).
33. Переказ народних казок Н. Забіли – збірки «Під дубом зеленим», «Прабабині казки». Використання сюжетів та образів дитячого фольклору.
34. «Весела абетка», «Веселий рахунок» Н. Забіли – енциклопедія для маленьких читачів.
35. Життєвий і творчий шлях Оксани Іваненко. Казки письменниці про дітей («Що Ромко їв?», «Няв-няв», «Кульбабка», «Бурулька», «На добраніч», «Сандалики, повна скорість», «Великі очі», «Чудесна квітка»). Казка «Галочка».
36. Анімалістичний цикл «Лісові казки». Використання творів Оксани Іваненко в початковій школі.
37. Творчість О. Іваненко про Тараса Шевченка (оповідання для дітей «Чорний шлях»).
38. Життєвий і творчий шлях Марії Познанської. Жанрове і тематичне багатство творів поетеси для дітей.
39. Збірка віршів Марії Познанської «Мій квітник». Тематичне багатство поезій для найменших читачів («Ой котику-коточку», «Коза», «Корівка», «Моя ляля», «Здрастуй, сонечко», «Сніг іде», «Новачок Тарас», «Коли киця любить, коли сердиться», «Півень», «Зайчики», «Здрастуй, хлопчику маленький!», «Правда ж, мамо, я великий?», «Вітер», «Горобина», «Лютий», «Конвалія», «Моїй мамі», «Журавлі летять», «Ромашка» (відображення безмежної любові до рідної матусі, тема природи, зміни пір року та ін.).
40. Відображення теми любові до праці у збірці Марії Познанської «Про золоті руки».
41. Пізнавальне та виховне значення поезій Марії Познанської для дітей.
42. Життєвий і творчий шлях Грицька Бойка.
43. 2. Тематичне розмаїття творів Грицька Бойка для наймолодших читачів («Хлюп, хлюп, водиченько», «Малю-немовля», «Бублики», «Морозець, морозець...», «Дощик, дощик...», «Ясне сонечко не гріє», «Перші крапельки весни», «Сонечко», Ти не бійся, Милочко», «Перу, перу платтячко», «Люда милитись не хоче», «Я вже велика дівчинка», «Майбутній адмірал», «Вишенька», «Сіяв півничок горох», «Качечка», «Ведмедики», «Зайчик», Кізоньки-брикалочки», «Білочка», «Козуля», «Гуси-гусенята», «Побігайчик», «У слона болить нога»).
44. Вірші Г. Бойка («Коник», «А ми шпаківні будували», «Дятел», «Соловейко», «Посадила я берізку», «На санчатах», «Зимова пісенька», «Для мамі», «Де п'ятий», «Здоровим будь!», «Я вже велика дівчинка», «Де носовичок?», «Розкажи про себе», «Кажани», «Шуліка», «Коло моря», «День такий знаменний», «Зелена аптека», «Отакий у мене ніс», «Вереда»), їх виховне та освітнє спрямування.
45. Життєвий і творчий шлях Катерини Перелісної.
46. Твори Катерини Перелісної для дитячого читання (вірші «Тупу, тупу, тупенята», «Дибуби-дубки», «Курка і курчатка», «Дощик», «Для потішечки», «До річки», «Черевички», «Галюся», «У маленької онучки», «Маленька», «Проворні», «До садочка», «Сестрички», «Швачка», «Поспішайте, любі діти», «Для вас», «Моя сопілка», «Ковзани», «Теплий дощик», «Ой ти сонечко», «Вітер», «Зимонька», «Сніжок», «Польова мишка», «Переляк», «Равлик», «Ящірка», «Бджілка», «Метелик», «Сорока», «Чапля», «Яблучка», «Грушка», «Пролісок», «Шипшина», «Горішки», «Бузок», «Кульбаби», «Мак», «Чебрець», «Не забудь!», «Дзвіночки», «Сунічки», «Хто я?», «Золота осінь», «Осінні танці», «Писанка», оповідання «Довгоніс»).
47. Життєвий і творчий шлях Романа Завадовича.
48. Творчість Романа Завадовича для дітей. Вірші письменника «Вмиєм, діти, личка!», «Лялечка», «Песик і киця», «Листопад», «Великодні гості», «Українська мова», «Радість України», «Наша коломийка», «Я Шевченка поважаю», «Українські діти», «Бабусина квітка», «Ярослав Мудрий», «Наша книжка», «Мій тато», «Малі моряки», «День подарунків», «Колядники», «Про весну-господиню». Оповідання «Ната». Казки «Як куцик і павучок віддячилися мишці».
49. Життєвий і творчий шлях Д. Павличка. Збірки поезій і казок Д. Павличка для дітей («Звернення», «Мрія», «Золотий олень», «Дядько Дош», «Де найкраще місце на землі», «Обруч», «Смерічка», «Плесо», «Калачі», «Осінь», «Нічний гість» тощо).
50. Життя і творчість В. Симоненка.
51. Поезія «Грудочка землі», «Лебеді материнства» («Виростеш ти сину...»), «Снігу, снігу сиплеться довкола», «Засівна», віршовані казки «Цар Плаксі та Лоскотон», «Подорож у країну Навпаки». В. Симоненка для дітей. Ідейно-тематичний зміст творів письменника для дітей.

52. Життєвий і творчий шлях Л. Костенко.
53. Збірка творів Л. Костенко для наймолодших читачів «Бузиновий цар» («Перший пароплав», «Бабуся-ягуся», «Місяць у човні», «Чародійне слово», «Соловейко застудився», «Сунічки», «Здивовані квіти», «Ліс на світанку», «Осінні хмари сірі, як слони», «Мурашки думають про зиму», «Баба Віхола», «Пралю», «Синічки на снігу», «Вербові сережки», «Сонце сипле квітки», «Березовий листочок», «Вже брами літа зникає осінь», «Усе моє, що зветься Україна», «Білочка восени»).
54. Життєвий і творчий шлях В. Нестайка.
55. Серія книг В. Нестайка «Дивовижні пригоди в лісовій школі». Використання творів письменника в закладі початкової школі.
56. Поет і педагог Степан Жупанин. Творчість письменника для дітей.
57. Тематичне багатство письменника для найменших читачів («Помідорчик», «Колосочки», «Сонячні зайчики», «Журавлик», «Перукар». Збірки «Зорі над Карпатами», «Променисті колоски», «Лісові годинники»). Казка «Подорожник».
58. Твори Миколи Сингаївського у дитячому читанні. Виховне та освітнє значення творів письменника для дітей. Вірші «Як ходила гуска жати», «Ведмідь малює», «Сливка», «Вересень», «Гречана каша», «Садівник», «Мати-Україна», «Спитала мати в сонця», «Квіти пам'яті», «Марічка і звичка», «Не хочу», «Садівник». Збірки віршів для дітей «Стежка до криниці», «Метелик у портфелі», «Листи до всіх».
59. Оповідання та казки М. Сингаївського для дітей («Про Їжакову книжку», «Звідки у їжака колючки», «Їжачок-співачок», Їжачок і струмок», «Їжачок-помічник», «Як їжачок над лугом літав» та інші твори).
60. Розвиток дитячої літератури на сучасному етапі.
61. Тематичне розмаїття творів Ігоря Січовика (вірші «Виховані діти», «Хвалько», «Є у мене вірний друг», «Іграшки», «Страшний вовк», «Півникова пригода», «Черепашка», «Вуж», «Огірок», «Цибуля», «Реп'яшок», «Листопад», «Загадкова підкова», «Земля», «Дніпро», «Колискова від журавлика», «Приблуда», «Павук», «Грамотій», «Редиска», «Незвичайна машина», «Новорічне привітання», оповідання «Хліб чи халва?» та інші – на вибір).
62. Творчість Зірки Мензатюк для дітей («Казочки-куцехвостики», «Київські казки» та інші – на вибір).
63. Іван Андрусяк для найменших слухачів і читачів («М'яке і пухнасте», «Стефа і її Чакалка», «Неслухняний дідусь», «Звіряча абетка», «Дуби і леви», «Зайчикова книжечка», «Хто боїться зайчиків», «Стефа і її Чакалка. Видання друге, ще капосніше», «Кабан дикий – хвіст великий...», «Друга історія Стефи і Чакалки» та інші – на вибір).
64. Леся Воронина для дітей («Нямлик і Балакуча Квіточка», «Прибулець з Країни нямликів», «Хлюсь та інші» – на вибір).
65. Французька літературна казка. Казки Шарля Перро «Червона Шапочка», «Кіт у чоботях», «Хлопчик-мізинчик», «Зачарована красуня», «Попелюшка, або кришталевий черевичок». Фольклорна основа. Захопливі сюжети, яскраві образи, стиль і мова казок.
66. Казки братів Грімм – Якоба і Вільгельма. «Бременські музиканти», «Казка про рибалку та його дружину», «Вовк та семеро козенят», «Шість лебедів», «Попелюшка», «Горщик каші», «Мішок хитрощів». Багатство змісту, відображення народного життя, мрій про краще майбутнє в казках. Уславлення працьовитості, охайності, кмітливості. Гумор і сатира як засіб створення комічного.
67. Казки Ганса Андерсена, їх виховне значення. Автобіографічний характер казок «Гидке каченя», «Соловей». Ліризм, поетичність мови казок «Дюймовочка», «Непохитний олов'яний солдатик», «Снігова королева», «Принцеса на горошині», «Дикі лебеді», «Русалонька».
68. Роль і значення казки в освітньому процесі закладі початкової освіти.

Критерії оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Розрахунок середньоарифметичної оцінки з кожного виду роботи за національною шкалою (O_i):

$$O_1 = (4+3+4+4+5+5+4+5+4+5+4+5+4)/15 = 4,33$$

$$O_2 = (3+4+4)/3 = 3,6$$

$$O_3 = 5/1 = 5,00$$

Визначення середньозваженого бала ($C_{\bar{o}}$) з кожного виду робіт за прийнятими ваговими коефіцієнтами.

У нашому випадку для першого варіанту це: $BK_1 = 0,6$; $BK_2 = 0,2$; $BK_3 = 0,2$:

$$C_{\bar{o}1} = O_1 * BK_1 = 4,33 * 0,6 = 2,6;$$

$$C_{\bar{o}2} = O_2 * BK_2 = 3,6 * 0,2 = 0,72$$

$$C_{\bar{o}3} = O_3 * BK_3 = 5 * 0,2 = 1,00$$

Визначення середньозваженого бала за усіма видами робіт з дисципліни:

$$C_{\bar{o}} = C_{\bar{o}1} + C_{\bar{o}2} + C_{\bar{o}3} = 2,6 + 0,72 + 1,00 = 4,32$$

Ваговий коефіцієнт курсового проекту (роботи) дорівнює 1.

Визначення за таблицею 3 підсумкової оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,51-5,00	5	Відмінно – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,01-4,5	4	Добре – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
C	3,5-4,00	4	Добре – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	2,83-3,43	3	Задовільно – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,51-2,75	3	Задовільно – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,5	2	Незадовільно – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	Незадовільно – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів з дисципліни

Критерії оцінювання усних відповідей

Враховується:

- характер засвоєння матеріалу: обсяг, повнота, правильність та точність знань, рівень осмислення, міцність засвоєння, систематизованість, навички та вміння засвоювати вивчене на практиці в типових та змінених ситуаціях;
- якість відповіді: обґрунтованість, логічність, послідовність викладу, ступінь самостійності в судженнях, культура мовлення;
- вміння узагальнювати, виокремлювати, порівнювати якість виконання роботи.

Критерії оцінювання студентів на практичних заняттях

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		Критерії
A	4,51-5,00	90-100	5	Зараховано <i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями.	Студент усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті, власного професійного становленні на робочому місці вчителя початкових класів. Володіє теоретичними відомостями про поняття і твори дитячої літератури, її авторів. Здатен до творчого мислення, критики й самокритики, креативності, адаптивності та комунікабельності. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал створює додаткові матеріали (схеми, таблиці, тези тощо). Повно розкриває питання під час відповіді, спираючись на вивчений матеріал та знання з суміжних фундаментальних наук (педагогіки, психології тощо). Чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови) висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами, порівнює, аналізує.. Безпомилково послуговується засобами логіко-емоційної виразності під час публічного мовлення.. Уміє вести обговорення, аналізувати літературні твори. Усні й писемні тексти конструює з дотриманням мовних норм та риторичних вимог. Аналізує власне й чуже мовлення, робить рекомендаційні узагальнення. Виконує літературний аналіз тексту. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні, реконструктивні, творчі) до практичних занять, у встановлений термін складає самостійну роботу. Активно бере участь в індивідуальних творчих проєктах. Виявляє небайдужість до власного мовлення, етики та етикету спілкування, працює над підвищенням культури професійного та побутового мовлення. Усвідомлює необхідність професійного самовдосконалення. У кількісному відношенні неточностей допускає не більше 5 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			
B	4,01-4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	Студент усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. Володіє загальними теоретичними відомостями про дитячу літературу, її авторів. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови) висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Послуговується засобами логіко-емоційної виразності. Уміє вести обговорення, переконувати, аргументувати, полемізувати. Усні й писемні тексти конструює без порушення мовних норм. Аналізує та редагує власне й чуже мовлення. Виконує аналіз тексту. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), реконструктивні (безпомилково), творчі (здебільшого безпомилково)) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Бере участь в індивідуальних творчих проєктах. Виявляє небайдужість до власного мовлення,
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
	4,01	82			

					етики та етикету спілкування, працює над підвищенням культури професійного й побутового мовлення. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 10 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
C	3,50-4,00	74-81	4	Добре – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. Володіє загальними теоретичними відомостями про дитячу літературу, її авторів, аналізує їх. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Здебільшого чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови) висловлює власні думки, однак не завжди ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Послугується засобами логіко-емоційної виразності під час публічного мовлення. Уміє вести обговорення, але не завжди аргументовано полемізує. Доцільно обирає засоби активізації уваги слухачів, однак не завжди вправно їх реалізує. Обмежено використовує художні засоби. Усні та писемні тексти конструює здебільшого з дотриманням мовних норм. Не завжди повно аналізує й редагує власне та чуже мовлення. Виконує літературний аналіз тексту. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), реконструктивні (здебільшого безпомилково), творчі (за аналогію до виконаних колективно)) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Бере участь в індивідуальних творчих проєктах. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 20 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
	3,50	74			
D	2,83-3,43	64-73	3	Задовільно – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. Володіє загальними теоретичними відомостями про дитячу літературу, її авторів. Однак не завжди може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Відчуває труднощі під час створення опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Не завжди повно розкриває питання під час відповіді. Відчуває труднощі в проведенні обговорення, не може аргументовано полемізувати. Обмежено реалізує засоби активізації уваги слухачів. Частково використовує художні засоби. Усні та писемні тексти конструює з порушенням мовних норм і риторичних вимог. Не завжди аналізує й редагує власне та чуже мовлення. Виконує аналіз тексту лише за аналогією. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні, творчі) частково й здебільшого за аналогію до опрацьованих колективно. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Бере участь в індивідуальних творчих проєктах, однак потребує настанови викладача. Контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 40 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
	2,83	64			
E	2,51-2,75	60-63	3	Задовільно – рівень володіння теоретичним	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. Частково володіє загальними теоретичними відомостями про дитячу літературу, її авторів. Частково знає її основні
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			

	2,51	60		матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього.	види й жанри, механічно відтворює основні поняття. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Має труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Лише частково розкриває питання під час відповіді. Частково розуміє закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови,. Відчуває труднощі в проведенні обговорення, не може аргументовано полемізувати. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Не використовує художні засоби. Усні й писемні тексти конструює за аналогією та з порушенням мовних норм. Аналізує й редагує власне та чуже мовлення лише з допомогою викладача. Виконує аналіз тексту за аналогією. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні (за аналогією до виконаних колективно)), однак допускає багато помилок. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Бере участь в індивідуальних творчих проєктах, однак потребує чіткої настанови викладача. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 50 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано <i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять із дисципліни.	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. На елементарному рівні відтворює загальні теоретичні відомості про літературні твори, їх авторів. Не оперує основними поняттями. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Відчуває труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Елементарно розкриває питання під час відповіді. Має труднощі в проведенні обговорення, не може аргументовано полемізувати. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Усні та писемні тексти конструює лише за аналогією та з порушенням мовних норм. Не може аналізувати й редагувати власне та чуже мовлення. Виконує аналіз тексту лише за аналогією та з допомогою викладача. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні) лише за аналогією до виконаних колективно, допускаючи багато помилок. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує індивідуальні творчі й завдання. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає 60 – 70 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
F	0,00-1,99	1-34	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.	Студент не усвідомлює роль і місце дитячої літератури у початковій освіті. На елементарному рівні володіє загальними теоретичними відомостями про літературні твори, їх авторів. Не оперує основними поняттями. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Не створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Не завжди може елементарно розкрити питання під час відповіді. Не усвідомлює закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови відповідно до ситуації й мети спілкування, законів моралі, лише з допомогою може частково реалізувати їх. Не може моделювати обговорення творів, не може аргументовано полемізувати. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Не використовує художні засоби. Усні й писемні тексти конструює лише за аналогією та з порушенням мовних норм і риторичних вимог. Не може аналізувати й

					редагувати власне та чуже мовлення. Не виконує аналіз тексту. Не виконує завдання для самопідготовки до практичних занять. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує індивідуальні творчі завдання. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає 80 – 90 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
--	--	--	--	--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Богданець-Білокаленко Н. І. Дитяча література. Твори українських письменників II половини XX ст. – початку XXI ст.: навчальний посібник. Київ, 2011. 480 с.
2. Гоголь Н. В. Культурологічний підхід у змісті шкільної літературної освіти (друга половина XX – початок XXI століття): монографія / за наук. ред. д-ра. пед. наук Т. О. Яценко. Суми, 2021. 482 с.
3. Данильченко І. Г. Формування еколого-літературної компетентності в студентів у процесі вивчення дисципліни «Дитяча література». Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 2(34). Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2017. С. 154–166.
4. Дитяча література. Курс лекцій : навчально-методичний посібник / І. Данильченко, Т. Зенченко. Суми, 2022. С.200.
5. Живі письменники. Хто вони. Каталог сучасних дитячих письменників. URL: https://alivewriters.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/Ukr_Writers-1.pdf
6. Казанжи О. В. Дитяча література в початковій школі: навчально-методичний посібник (до курсу «Дитяча література»). Миколаїв : 2018. 142 с.
7. Качак Т. Дитяча література та методика навчання літературного читання. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2020. 62 с.
8. Качак Т. Б., Круль Л. М. Дитяча література: навчально-методичний посібник (для студентів спеціальностей «Початкова освіта», «Дошкільна освіта»). Івано-Франківськ, 2014. 236 с. URL: <https://cutt.ly/TH9be5z>.
9. Качак Т. Б. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. Київ, 2018. 352 с.
10. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ, 2015. 236 с. URL: <https://cutt.ly/wH9byTV>.
11. Методичні рекомендації до практичних занять із навчальної дисципліни «Дитяча література» : електронний навчально-методичний посібник. І. Данильченко, Т. Зенченко. URL: <http://46.201.250.252/handle/123456789/1793>.
12. Противенська О. Г., Мещерякова М. І., Теміз Я. В. Українська література у схемах і таблицях. Харків, 2000. 100 с.
13. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта/Педагогіка», спеціальність 013 «Початкова освіта». URL: <https://cutt.ly/gJUf9v0>
14. Сумські письменники – дітям : огляд дитячої літератури письменників Сумщини. / уклад. О. К. Линник. Суми, 2011. 22 с.
15. Щербак С. Художній світ дитячої поетичної творчості Ігоря Січовика. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність* 2019. Випуск 13. С. 110–119.
Збірки творів письменників різних років видання.

Додаткова література

1. Веселка: антологія української літератури для дітей: у 3 т./ упоряд., біогр. нариси Б. Й. Чайковського; передм. М. Г. Жулинського. Київ, 1985. Т.3. 675 с.
2. Вовк О. В. Основні завдання української дитячої літератури. URL: <https://cutt.ly/ZH9v0T2>.

3. Гнідець У. С. Концептуалізація розуміння сучасної літератури для дітей та юнацтва в світлі наукової критики. URL: <https://cutt.ly/1H9v4Kj>.
4. Гоголь Н. В. Поезія Наталі Забіли і сучасна українська література для дітей *Наукові праці: науково-методичний журнал*. Миколаїв, 2014. Вип. 227. Т. 239. С. 68–71.
5. Гоголь. Н. В. Психологізм оповідань І. Франка для дітей. Парадигма пізнання: гуманітарні питання. *Сучасність. Наука. Час. Взаємодія та взаємовплив*. Київ, 2015. С. 160 – 166.
6. Павленко М. Дитяча література – не сюсюкання. URL: <https://cutt.ly/cH9bpQG>
7. Простір любові Івана Андруссяка, або Всі ми також Зайчики : бібліогр. пам'ятка для читачів дошк. та мол. шк. віку / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. О. М. Тімочка. Київ, 2019. 40 с. URL: <https://cutt.ly/oJRBUox>.
8. Сухомлинська Л. В. Світ казок Василя Сухомлинського у сучасному інформаційному просторі України. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. Збірник наукових праць*. 2018. № 29. С. 16-21.
9. Щербак С. Художній світ дитячої поетичної творчості Ігоря Січовика. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність* 2019. Випуск 13. С. 110–119.

Інтернет-ресурси:

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>.
2. Стандарти вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>.